Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 26. septembra 2013*

„Pravo družb — Svoboda ustanavljanja — Enajsta direktiva 89/666/EGS — Objava računovodskih listin — Podružnica kapitalske družbe s sedežem v drugi državi članici — Denarna kazen v primeru neobjave v predpisanem roku — Pravica do učinkovitega sodnega varstva — Načelo spoštovanja pravice do obrambe — Ustreznost, učinkovitost, sorazmernost in odvračilnost kazni“

V zadevi C-418/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Innsbruck (Avstrija) z odločbo z dne 29. julija 2011, ki je prispela na Sodišče 10. avgusta 2011, v postopku

Texdata Software GmbH,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, J. Malenovský, U. Lõhmus (poročevalec), M. Safjan, sodniki, in A. Prechal, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: M. Aleksejev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. novembra 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Texdata Software GmbH N. Arnold in T. Raubal, odvetnika,

— za avstrijsko vlado C. Pesendorfer in F. Koppensteiner, agenta,

— za vlado Združenega kraljestva S. Ossowski, agent,

— za Evropsko komisijo G. Braun in K.-P. Wojcik, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 31. januarja 2013

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1) in (3) PEU, členov 49 PDEU in 54 PDEU, členov 47 in 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), člena 6, drugi odstavek, Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), člena 6 Prve direktive Sveta z dne 9. marca 1968 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim odstavkom člena 58 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (68/151/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 3, v nadaljevanju: Prva direktiva), člena 60a Četrte direktive Sveta z dne 25. julija 1978 o letnih računovodskih izkazih posameznih vrst družb, ki temelji na členu 54(3)(g) Pogodbe (78/660/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 21), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 (UL L 164, str. 42, v nadaljevanju: Četrta direktiva), ter člena 38(6) Sedme direktive Sveta z dne 13. junija 1983 o konsolidiranih računovodskih izkazih, ki temelji na členu 54(3)(g) Pogodbe (83/349/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 58, v nadaljevanju: Sedma direktiva).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe, ki jo je družba Texdata Software GmbH (v nadaljevanju: Texdata) vložila zaradi izpodbijanja denarnih kazni, ki ji jih je naložilo Landesgericht Innsbruck (prvostopenjsko sodišče v Innsbrucku) zaradi sankcioniranja neizpolnitve obveznosti predložitve letnih računovodskih izkazov pri tem sodišču, pristojnem za vodenje registra družb.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

3 Člen 6(1) in (2) EKČP z naslovom Pravica do poštenega sojenja določa:

„1. Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ali o kakršnihkoli kazenskih obtožbah zoper njega pravično in javno ter v razumnem roku odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče. Sodba mora biti izrečena javno, toda tisk in javnost sta lahko izločena iz sojenja deloma ali v celoti v interesu morale, javnega reda ali državne varnosti, če to v demokratični družbi zahtevajo koristi mladoletnikov ali varovanje zasebnega življenja strank, pa tudi tedaj, kadar bi po mnenju sodišča zaradi posebnih okoliščin javnost sojenja škodovala interesom pravičnosti.

2. Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler ni v skladu z zakonom dokazana njegova krivda.“

Pravo Unije

Prva direktiva in Direktiva 2009/101/ES

4 Prva direktiva je bila z Direktivo 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim odstavkom člena 48 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L 258, str. 11), razveljavljena z učinkom od 21. oktobra 2009.

5 Člen 2(f) Direktive 2009/101 določa, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev obveznosti družb iz člena 1 te direktive, da objavijo najmanj računovodske listine za vsako poslovno leto, ki morajo biti objavljene med drugim v skladu s Četrto in Sedmo direktivo.

6 Člen 7(a) navedene direktive, ki je enak členu 6(a) Prve direktive, določa, da države članice predvidijo ustrezne kazni vsaj v primeru neobjave računovodskih listin, kakor zahteva člen 2(f) Direktive 2009/101.

Četrta direktiva

7 Člen 47 Četrte direktive določa, da se pravilno odobreni letni računovodski izkazi in letno poročilo skupaj z mnenjem, ki ga predloži oseba, odgovorna za revidiranje izkazov, objavijo, kakor je določeno z zakonodajo države članice v skladu s členom 3 Prve direktive.

8 Člen 60a Četrte direktive določa:

„Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja.

Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.“

Enajsta direktiva 89/666/EGS

9 Enajsta Direktiva Sveta z dne 21. decembra 1989 o razkritjih podružnic, ki jih v državi članici odprejo nekatere oblike družb, za katere velja zakonodaja druge države (89/666/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 100, v nadaljevanju: Enajsta direktiva) se nanaša na podružnice kapitalskih družb. V prvi, četrti in deveti uvodni izjavi je navedeno:

„[…] ker je zaradi olajšanja uresničevanja svobode ustanavljanja družb po členih 58 in 54(3)(g) Pogodbe, in splošnega programa za odpravo omejitev svobode ustanavljanja, potrebna uskladitev zaščitnih ukrepov, ki jih potrebujejo družbe v državah članicah za varovanje interesov članov in drugih;

[…]

[…] ker pomanjkanje uskladitve v zvezi s podružnicami, še posebno v zvezi z razkritjem, ustvarja nekatere razlike pri zaščiti družbenikov in tretjih oseb med družbami, ki delujejo v drugih državah članicah z odpiranjem podružnic, in tistimi, ki delujejo tam z ustanavljanjem hčerinskih družb;

[…]

[…] ker nacionalne določbe o razkritju računovodskih dokumentov v zvezi s podružnicami ne zadoščajo več za spremljanje usklajevanja nacionalnega zakona glede sestavljanja, revidiranja in razkritja računovodskih dokumentov družbe; ker skladno s tem zadošča, da se v registru podružnic razkrijejo računovodski dokumenti, kakor so bili revidirani in razkriti za družbo“.

10 Člen 1(1) in (2) Enajste direktive določa:

„1. Dokumenti in podatki o podružnici, odprti v državi članici s strani družbe, za katero velja zakonodaja druge države članice in za katero se uporablja [Prva direktiva], se razkrijejo na podlagi zakonodaje države članice podružnice v skladu s členom 3 navedene direktive.

2. Kadar se zahteve po razkritju v zvezi s podružnico razlikujejo od tistih v zvezi z družbo, imajo zahteve po razkritju prednost pred transakcijami, izvedenimi s podružnico.“

11 Člen 2(1)(g) Enajste direktive v povezavi s členom 3 Enajste direktive določa, da se obvezno razkritje iz člena 1 omeji na računovodske listine družbe, kakor so sestavljene, revidirane in razkrite na podlagi zakonodaje države članice, ki velja za družbo med drugim v skladu s Četrto in Sedmo direktivo.

12 Člen 12 te direktive določa, da „[d]ržave članice predvidijo ustrezne sankcije, če niso razkrite zadeve, določene v členih 1, 2, 3 […]“.

Avstrijsko pravo

13 Člen 277(1) avstrijskega zakonika o podjetništvu (Unternehmensgesetzbuch, dRBl 219/1897) v različici, ki jo je treba uporabiti v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: UGB), določa, da morajo zakoniti zastopniki kapitalskih družb pri sodišču, pristojnem za vodenje registra družb, na območju katerega je sedež družbe, po obravnavi na generalni skupščini, v vsakem primeru pa najpozneje devet mesecev po datumu bilance stanja, predložiti letne računovodske izkaze in letno poročilo ter po potrebi poročilo o upravljanju družbe skupaj s potrdili, zavrnitvami ali pridržki, izraženimi v zvezi z njimi.

14 Člen 280a UGB z naslovom Razkritje podatkov podružnic tujih kapitalskih družb določa, da morajo zastopniki podružnic tujih kapitalskih družb v skladu s členi 277, 281 in 282 UGB v nemškem jeziku razkriti računovodske listine, sestavljene, revidirane in razkrite v skladu s pravom, ki se uporablja za glavni sedež družbe.

15 Člen 283 UGB z naslovom Denarne kazni, kakor je bil spremenjen s spremljevalnim zakonom k proračunu iz leta 2011 (Budgetbegleitgesetz, BGBl., I, št. 111/2010, v nadaljevanju: BBG), določa:

„1. Ne glede na splošne določbe gospodarskega prava morajo člani uprave ali stečajni upravitelji v predpisanem roku upoštevati člene […] od 277 do 280 UGB, člani nadzornega sveta pa člen 270, v primeru nacionalne podružnice tuje kapitalske družbe pa morajo osebe, pooblaščene za njeno zastopanje, upoštevati člen 280a UGB, sicer jim sodišče naloži plačilo denarne kazni v višini od 700 EUR do 3 600 EUR. Denarna kazen se naloži po izteku roka za razkritje. Vsaka dva meseca se nato spet naloži, vse dokler navedeni organi svojih obveznosti ne izpolnijo.

2. Če se razkritje iz prvega odstavka ne opravi pred iztekom zadnjega dne predpisanega roka in če razkritje ni predloženo sodišču pred sprejetjem sklepa o naložitvi denarne kazni, je treba brez predhodnega postopka s sklepom naložiti denarno kazen v višini 700 EUR. Tak ukrep se ne sprejme, če organ iz prvega odstavka očitno ni mogel pravočasno opraviti razkritja zaradi nepredvidljivega in neizogibnega dogodka. V tem primeru in če razkritje ni bilo opravljeno pravočasno, se sprejetje sklepa lahko odloži za največ štiri tedne po prenehanju dogodka, ki je onemogočil razkritje. Sklepi o naložitvi denarne kazni se vročijo enako kot tožbe. Zadevni organ lahko v štirinajstih dneh vloži ugovor zoper sklep o naložitvi denarne kazni, ki postane v nasprotnem primeru pravnomočen. V ugovoru morajo biti navedeni razlogi, zakaj niso bile izpolnjene obveznosti iz prvega odstavka. Po izteku roka za vložitev ugovora […] se lahko dovoli vrnitev v prejšnje stanje. Če je ugovor prepozen ali neobrazložen, se zavrže s sklepom.

3. Če je vložen pravočasen in obrazložen ugovor, se sklep o naložitvi denarne kazni ne sme izvršiti. O naložitvi denarne kazni se v rednem postopku odloči s sklepom. Če se postopek ne konča, se lahko brez predhodnega obvestila naloži denarna kazen v višini od 700 EUR do 3 600 EUR. Zadevni organ družbe lahko vloži pravno sredstvo zoper naložitev denarne kazni v rednem postopku […].

4. Če razkritje še po dveh mesecih po izteku zadnjega dne predpisanega roka ni opravljeno, se naloži nova denarna kazen v višini 700 EUR. Kazen se ob neizpolnitvi obveznosti razkritja ponovno naloži vsakič, ko potečeta nadaljnja dva meseca; če je zoper ta sklep o naložitvi denarne kazni vložen ugovor, je treba ta sklep objaviti.

[…]

6. Denarne kazni se izvršijo, čeprav so osebe, ki so jim bile naložene, svojo obveznost izpolnile ali je izpolnitev te obveznosti postala nemogoča.

7. Obveznosti zakonitih zastopnikov na podlagi členov […] od 277 do 280a se nanašajo tudi na družbo. Če družba teh obveznosti ne izpolni prek svojih organov, se po analogiji z odstavki od 1 do 6 tudi njej naloži plačilo denarne kazni.“

16 Iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, je razvidno, da je na podlagi prehodnih določb novele člena 283 UGB ta člen, kakor je bil spremenjen z BBG, začel veljati 1. januarja 2011 in ga je mogoče uporabljati le za kršitve, do katerih je prišlo po tem datumu. Vendar iz pojasnil iz predloga BBG, ki ga je sprejela vlada, izhaja, da če obveznost razkritja ni bila izpolnjena med 1. januarjem 2011 in vključno 28. februarjem 2011, se je lahko postopek za naložitev denarne kazni začel najprej 1. marca 2011 in samo na podlagi sklepa.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

17 Texdata, družba z omejeno odgovornostjo s sedežem v Nemčiji, se ukvarja s trženjem in zasnovo programske opreme. V Avstriji opravlja dejavnosti prek podružnice, ki je od 4. marca 2008 vpisana v avstrijski register družb kot podružnica družbe s sedežem v drugi državi članici.

18 S sklepoma z dne 5. maja 2011 je Landesgericht Innsbruck na podlagi člena 283(2) UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, navedeni družbi naložilo denarni kazni, vsako v višini 700 EUR, ker ta ni predložila v predpisanem roku, to je v skladu s prehodnimi določbami do 28. februarja 2011, torej do dne pred izrekom teh sklepov, letnih računovodskih izkazov za poslovni leti, končani na dan 31. decembra 2008 in 31. decembra 2009.

19 Družba Texdata je 23. maja 2011 pri istem sodišču pravočasno vložila ugovora zoper navedena sklepa. V utemeljitev teh ugovorov je na eni strani zatrjevala, da brez predhodnega poziva naložitev denarnih kazni zaradi neizpolnitve obveznosti razkritja na podlagi člena 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, ni bila dopustna, in na drugi strani, da so bili letni računovodski izkazi Amtsgericht Karlsruhe (Nemčija), ki je glede na registrirani sedež družbe krajevno pristojno, pravočasno predloženi in da so bili ti izkazi že dolgo na voljo prek elektronskih sredstev.

20 Istega dne je družba Texdata navedene letne računovodske izkaze predložila Landesgericht Innsbruck, ki ju je 25. oziroma 26. maja 2011 vpisalo v register družb.

21 S sklepoma z dne 25. maja 2011 je navedeno sodišče odločilo, da se na podlagi pravočasnih ugovorov sklepa, sprejeta 5. maja 2011, ne uporabita. Vendar je to sodišče, ker so bili sporni letni računovodski izkazi vloženi po izteku predpisanega roka, v okviru rednega postopka na podlagi člena 283(3) in (7) UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, ponovno naložilo denarni kazni v isti višini.

22 Predložitveno sodišče, pri katerem je družba Texdata vložila pritožbo zoper navedena sklepa, se sprašuje, ali je avstrijski sistem sankcij, kakor je bil spremenjen leta 2011 in ki določa takojšnjo naložitev denarne kazni družbi, ki pristojnemu sodišču ne predloži svojih letnih računovodskih izkazov, združljiv s pravom Unije.

23 Navedeno sodišče navaja, da so avstrijska registrska sodišča pred reformo leta 2011 vzpostavila prakso, da se je družbi, ki ni izpolnila zahtev, ob prekoračitvi devetmesečnega roka, določenega v členih 277 in 283 UGB, poslal neformalen poziv, s katerim ji je bil dodeljen dodaten štiritedenski rok. Če ta rok ni bil upoštevan, je sledil nadaljnji poziv k predložitvi vseh letnih računovodskih izkazov v določenem roku oziroma k temu, da dokaže, da te obveznosti nima, sicer naj bi ji bila naložena denarna kazen. Šele če družba niti po drugem pozivu ni ukrepala in ni navedla nobene ovire za izpolnitev obveznosti razkritja, so sodišča naložila denarno kazen.

24 Predložitveno sodišče navaja te elemente, ki jih šteje za „strukturne pomanjkljivosti“ nacionalnega postopka, in sicer, prvič, čezmerne zahteve glede obličnosti, ki so posledica na eni strani zavrženja prepoznih ali neobrazloženih ugovorov, in na drugi strani prepovedi navajanja novih razlogov v pritožbenem postopku, razen če obveznost upravičeno ni bila izpolnjena, drugič, neobstoj jamstva, da se bo izvedla obravnava, tretjič, kršitev pravice do obrambe, ker pred naložitvijo denarne kazni ni mogoče predložiti stališč, četrtič, uporaba zakonske domneve o odgovornosti, posledica katere je naložitev dokaznega bremena družbi, petič, nerazumni prekluzivni roki in neobstoj predhodnega poziva, posledica česar je pravna negotovost družb s sedežem v drugi državi članici, ter šestič, dejstvo, da je mogoče v primeru nadaljnje neizpolnitve obveznosti naložiti nove denarne kazni, ne da bi postali prvotni sklepi o naložitvi denarne kazni pravnomočni.

25 V teh okoliščinah je Oberlandesgericht Innsbruck prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali pravo Unije v trenutnem stanju, zlasti:

[a)] svoboda ustanavljanja iz členov 49 PDEU in 54 PDEU;

[b)] splošno pravno načelo (člen 6(3) PEU) učinkovitega sodnega varstva (načelo učinkovitosti);

[c)] načelo spoštovanja pravice do obrambe na podlagi člena 47, [drugi odstavek], [Listine] (člen 6(1) PEU) in člena 6(2) [EKČP] (člen 6(1) PEU);

[d)] načelo *ne bis in idem* iz člena 50 [Listine] ali

[e)] določbe o sankcijah v postopku objave iz člena 6 [Prve direktive], člena 60a [Četrte direktive] in člena 38(6) [Sedme direktive],

nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki ob prekoračitvi zakonsko določenega devetmesečnega roka za pripravo in razkritje letnih računovodskih izkazov pri registrskemu sodišču

— brez možnosti predhodne izjave glede obstoja obveznosti objave in morebitnih ovir in zlasti brez predhodnega preizkusa, ali so bili letni računovodski izkazi že predloženi registrskemu sodišču glavne poslovne enote, in

— brez predhodnega izrecnega poziva družbi ali organom, pooblaščenim za zastopanje, naj izpolnijo svojo obveznost razkritja,

zahteva, da registrsko sodišče družbi in vsakemu od organov, pooblaščenih za zastopanje, takoj naloži minimalno denarno kazen v višini 700 EUR, ker se, če ni nasprotnih dokazov, domneva, da so družba in njeni organi krivdno opustili razkritje in da se ob vsakokratni nadaljnji dvomesečni zamudi družbi in vsakemu od organov, pooblaščenih za zastopanje, na podlagi iste domneve o odgovornosti takoj naloži nadaljnja minimalna denarna kazen v višini 700 EUR?“

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

26 Prvič, avstrijska vlada zatrjuje, da predlog za sprejetje predhodne odločbe ni dopusten, ker je predložitveno sodišče netočno predstavilo nacionalno ureditev, ki jo je treba uporabiti v sporu o glavni stvari, tako da je malo verjetno, da bi lahko Sodišče na postavljena vprašanja podalo koristen, in ne le hipotetičen odgovor.

27 Poleg tega ta vlada meni, da je iz navedenega predloga, predvsem iz dela vprašanja, ki se nanaša na načelo učinkovitosti, razvidno, da se Sodišču predlaga, naj poda razlago nacionalnega prava. Vendar so za odločanje o tem, ali upoštevna nacionalna ureditev konkretno izpolnjuje zahteve na področju enakovrednosti in učinkovitosti, pristojna izključno sodišča držav članic.

28 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso postopek iz člena 267 PDEU temelji na jasni delitvi funkcij med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, ki je pristojno le za odločanje o razlagi ali veljavnosti aktov Unije, na katere se nanaša ta člen. V tem okviru ni dolžnost Sodišča, da presoja razlago določb nacionalnega prava, niti da razsoja o tem, ali je razlaga nacionalnega sodišča pravilna (glej zlasti sodbe z dne 18. januarja 2007 v zadevi Auroux in drugi, C-220/05, ZOdl., str. I-385, točka 25; z dne 7. oktobra 2010 v zadevi dos Santos Palhota in drugi, C-515/08, ZOdl., str. I-9133, točka 18, in z dne 21. oktobra 2010 v zadevi Idryma Typou, C-81/09, ZOdl., str. I-10161, točka 35).

29 Torej mora Sodišče upoštevati dejanski in pravni okvir vprašanj za predhodno odločanje, kot je opredeljen v predložitveni odločbi (sodbi z dne 29. aprila 2004 v zadevi Orfanopoulos in Oliveri, C-482/01 in C-493/01, Recueil, str. I-5257, točka 42, in z dne 23. aprila 2009 v zadevi Angelidaki in drugi, od C-378/07 do C-380/07, ZOdl., str. I-3071, točka 48). Zato je treba torej upoštevati razlago avstrijske ureditve, kot izhaja iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in ki je predpostavka za vprašanje, postavljeno Sodišču.

30 V zvezi s trditvijo, da se Sodišču predlaga, naj poda razlago nacionalnega prava, zadostuje navesti, da je iz besedila vprašanja za predhodno odločanje jasno razvidno, da se nanaša na razlago določb in načel prava Unije.

31 Drugič, ne da bi izrecno podala ugovor nedopustnosti, vlada Združenega kraljestva navaja, da nekateri deli vprašanja za predhodno odločanje niso pomembni za rešitev spora o glavni stvari, bodisi ker se sklicujejo na direktive, ki jih za okoliščine obravnavane zadeve ni mogoče uporabiti, bodisi ker se nanašajo na položaje, do katerih v zadevi v glavni stvari ni prišlo.

32 Podrobneje, navedena vlada zatrjuje, na eni strani, da Prve in Sedme direktive za okoliščine obravnavane zadeve ni mogoče uporabiti, medtem ko je treba uporabiti Enajsto direktivo, ki je predložitveno sodišče ni navedlo.

33 Na drugi strani Sodišče določb avstrijske zakonodaje, v skladu s katerimi je mogoče denarne kazni naložiti tako družbi kot njenim organom, pooblaščenim za zastopanje, v primeru nadaljnje neizpolnitve obveznosti pa nove denarne kazni spet vsaka dva meseca, ne bi smelo upoštevati, ker jih za okoliščine obravnavane zadeve ni mogoče uporabiti.

34 Vlada Združenega kraljestva navaja tudi dvome o možnosti retroaktivne uporabe nacionalne zakonodaje, ki velja od 1. januarja 2011, za neizpolnitev obveznosti predložitve računovodskih izkazov za poslovni leti, končani na dan 31. decembra 2008 in 31. decembra 2009.

35 V zvezi z upoštevnostjo navedenih določb iz ustaljene sodne prakse izhaja, da okoliščina, da je nacionalno sodišče vprašanje za predhodno odločanje oblikovalo tako, da se je sklicevalo na nekatere določbe prava Unije, ni ovira za to, da Sodišče nacionalnemu sodišču predloži vse elemente razlage, ki so lahko uporabni pri sojenju v zadevi, o kateri odloča, ne glede na to, ali jih ta v vprašanjih navaja (glej

zlasti sodbe z dne 21. februarja 2006 v zadevi Ritter-Coulais, C-152/03, ZOdl., str. I-1711, točka 29; z dne 10. februarja 2011 v zadevi Vicoplus in drugi, od C-307/09 do C-309/09, ZOdl., str. I-453, točka 22, in z dne 22. marca 2012 v zadevi Nilaş in drugi, C-248/11, točka 31). Glede tega mora Sodišče iz vseh dejstev in dokazov, ki jih je predložilo nacionalno sodišče, zlasti iz obrazložitve predložitvene odločbe, zbrati elemente prava Unije, ki jih je treba razložiti ob upoštevanju predmeta spora (glej sodbo z dne 27. oktobra 2009 v zadevi ČEZ, C-115/08, ZOdl., str. I-10265, točka 81, in zgoraj navedeno sodbo Idryma Typou, točka 31).

36 Prva trditev vlade Združenega kraljestva zato ne more vplivati na dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe.

37 V zvezi s hipotetičnimi položaji je treba navesti, da je predložitveno sodišče določbe nacionalne ureditve, navedene v točki 33 te sodbe, navedlo zlasti zaradi preverjanja njihove usklajenosti z načelom *ne bis in idem*.

38 To načelo pa določa, da ne sme biti nihče obsojen ali kaznovan zaradi kaznivega dejanja, za katero je bil v Uniji v skladu z zakonom že pravnomočno oproščen ali obsojen.

39 Kot je torej razvidno iz povzetka dejstev v točkah od 18 do 21 te sodbe in kot sta na obravnavi potrdili družba Texdata in avstrijska vlada, sta bili tej družbi naloženi dve denarni kazni, ki sta se nanašali na dve različni obdobji, in sicer na leto 2008 in 2009. Ker je družba Texdata obveznost razkritja izpolnila kmalu po sprejetju izpodbijanih sklepov, ni bilo naloženih več kazni za ti isti obdobji.

40 Ob upoštevanju tega je treba ugotoviti, da je postavljeno vprašanje v delu, ki se nanaša na točko (d), ki zadeva načelo *ne bis in idem*, nedopustno.

41 Nazadnje, glede zatrjevane retroaktivne uporabe zadevne nacionalne zakonodaje je Sodišče že odločilo, da je določitev nacionalne zakonodaje, ki se uporablja *ratione temporis*, vprašanje razlage nacionalnega prava, ki torej ne spada v pristojnost Sodišča, ki odloča o predlogu za sprejetje predhodne odločbe (sodba z dne 21. oktobra 2010 v zadevi Padawan, C-467/08, ZOdl., str. I-10055, točka 24).

42 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, razen dela vprašanja pod točko (d), ki se nanaša na razlago načela *ne bis in idem*, dopusten.

Vprašanje za predhodno odločanje

Veljavne določbe

43 Da bi predložitvenemu sodišču podali koristen odgovor in ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 35 te sodbe, je treba uvodoma določiti, ali je v položaju, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v katerem avstrijska podružnica kapitalske družbe s sedežem v Nemčiji ni izpolnila obveznosti razkritja svojih letnih računovodskih izkazov na koncu poslovnih let 2008 in 2009, treba uporabiti določbe direktiv, katerih razlago predlaga predložitveno sodišče.

44 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je tak položaj podrobneje urejen v Enajsti direktivi, zlasti členu 1, ki v bistvu določa, da se dokumenti podružnice, kot je ta iz postopka v glavni stvari, razkrijejo na podlagi zakonodaje države članice, v kateri je podružnica, in členu 12, ki določa, da morajo države članice, če zadeve, določene med drugim v členu 1, niso razkrite, predvideti ustrezne sankcije.

45 Glede na to, da navedene določbe zadevajo zlasti okoliščine iz spora o glavni stvari, je treba šteti, da je za ta spor treba uporabiti iste določbe, razen določb Direktive 2009/101 ter Četrte in Sedme direktive, ki sicer prav tako določajo obveznost objave, vendar se ne nanašajo tako specifično na položaj, kot je ta iz postopka v glavni stvari.

46 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba vprašanje za predhodno odločanje razumeti tako, da se z njim v bistvu želi izvedeti, ali je treba pravo Unije, in zlasti člena 49 PDEU in 54 PDEU, načelo učinkovitega sodnega varstva in načelo spoštovanja pravice do obrambe, ter člen 12 Enajste direktive razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s katero se ob prekoračitvi devetmesečnega roka, določenega za razkritje računovodskih listin, kapitalski družbi, ki ima podružnico v zadevni državi članici, takoj naloži minimalna denarna kazen v višini 700 EUR brez predhodnega poziva k izpolnitvi obveznosti in možnosti, da se o pripisani neizpolnitvi izjavi.

47 Ker se nacionalna ureditev iz postopka v glavni stvari nanaša na sankcioniranje neizpolnitve obveznosti podružnic tujih kapitalskih družb, da razkrijejo svoje letne računovodske izkaze, obveznosti, ki je usklajena na podlagi Enajste direktive, je treba, na prvem mestu, odgovoriti na del vprašanja pod točko (e), ki se nanaša na razlago navedene direktive. Na drugem mestu je treba preučiti del vprašanja pod točko (a), in sicer, ali pomeni navedena ureditev omejitev svobode ustanavljanja iz členov 49 PDEU in 54 PDEU. Na tretjem mestu je treba odgovoriti na del vprašanja pod točkama (b) in (c), ki se nanašata na uporabo ter morebitno kršitev načela učinkovitega sodnega varstva in načela spoštovanja pravice do obrambe.

Enajsta direktiva

48 Razkritje dokumentov in podatkov o podružnicah, ki so jih v državi članici ustanovile družbe, za katere velja pravo druge države članice, je določeno v členu 1 Enajste direktive. Ta obveznost je bila v avstrijsko pravo prenesena s členoma 277(1) in 280a UGB.

49 Člen 12 Enajste direktive državam članicam nalaga, naj, če računovodske listine niso razkrite, sprejmejo ustrezne sankcije. Vendar pa je treba ugotoviti, da navedena direktiva ne vsebuje podrobnejših pravil o uvedbi navedenih nacionalnih sankcij in zlasti ne določa nobenega izrecnega merila za presojo njihove sorazmernosti.

50 Ob upoštevanju tega je treba spomniti, da morajo države članice, čeprav jim je pridržana izbira sankcij, predvsem zagotoviti, da so kršitve prava Unije kaznovane s sankcijami, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne (glej v tem smislu sodbo z dne 3. maja 2005 v zadevi Berlusconi in drugi, C-387/02, C-391/02 in C-403/02, ZOdl., str. I-3565, točka 65).

51 Sodišče je med drugim razsodilo, da mora strogost sankcij ustrezati teži kršitev, ki se z njimi sankcionirajo, med drugim zato, da se zagotovi resničen odvračilni učinek, pri čemer pa je treba spoštovati splošno načelo sorazmernosti (glej po analogiji sodbo z dne 25. aprila 2013 v zadevi Asociația Accept, C-81/12, točka 63 in navedena sodna praksa).

52 Glede tega ukrepi, ki jih določa nacionalna zakonodaja, ne smejo presegati tega, kar je primerno in potrebno za uresničitev ciljev, ki jih ta zakonodaja legitimno uresničuje, pri čemer je pri več primernih ukrepih treba izbrati najmanj zavezujočega, povzročene neugodnosti pa ne smejo biti nesorazmerne s cilji, ki se uresničujejo (glej v tem smislu sodbi z dne 9. marca 2010 v zadevi ERG in drugi, C-379/08 in C-380/08, ZOdl., str. I-2007, točka 86, in z dne 9. februarja 2012 v zadevi Urbán, C-210/10, točka 24).

53 V obravnavani zadevi je treba spomniti, da je tako iz člena 50(2)(g) PDEU, ki je podlaga za sprejetje direktiv o pravu družb, kot iz četrte uvodne izjave Enajste direktive razvidno, da je namen razkritja dokumentov in podatkov o družbah v zaščiti interesov družbenikov in tretjih oseb.

54 Sodišče je že razsodilo, da je temeljno načelo, da letni računovodski izkazi prikazujejo resnično in pošteno sliko sredstev in obveznosti, finančnega stanja in dobička ali izgube zadevne družbe (glej sodbi z dne 27. junija 1996 v zadevi Tomberger, C-234/94, Recueil, str. I-3133, točka 17, popravljena s sklepom z dne 10. julija 1997, in z dne 7. januarja 2003 v zadevi BIAO, C-306/99, Recueil, str. I-1, točka 72, ter zgoraj navedeno sodbo Berlusconi, točka 54). Namen njihovega razkritja je zlasti obveščanje tretjih oseb, ki ne poznajo in ne morejo dovolj dobro poznati računovodskega in finančnega stanja družbe (sodba z dne 4. decembra 1997 v zadevi Daihatsu Deutschland, C-97/96, Recueil, str. I-6843, točka 22).

55 Predložitveno sodišče mora odločiti, ali je na podlagi sistema sankcij, določenega v členu 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, kršitev obveznosti razkritja računovodskih listin sankcionirana pod materialnopravnimi in procesnopravnimi pogoji, zaradi katerih je sankcija učinkovita, sorazmerna in odvračilna. Sodišče pa lahko nacionalnemu sodišču posreduje vse elemente razlage s področja prava Unije, ki bi mu lahko koristili pri odločitvi (zgoraj navedena sodba Asociația Accept, točka 43 in navedena sodna praksa).

56 V obravnavani zadevi je iz spisa, ki je predložen Sodišču, razvidno, da zadevna ureditev v delu, upoštevnem za zadevo v glavni stvari, določa, da mora registrsko sodišče v primeru nerazkritja računovodskih listin najpozneje devet mesecev po datumu bilance stanja družbi, na katero se nanaša sklep, brez poziva in brez možnosti, da se predhodno izjavi, naložiti minimalno denarno kazen v višini 700 EUR. Zadevna družba lahko v štirinajstih dneh vloži obrazloženi ugovor zoper sklep, zaradi česar se zadnjenavedeni ne uporabi in se sproži redni postopek. Če ugovor ni utemeljen, je mogoče s sklepom naložiti denarno kazen v višini od 700 EUR do 3 600 EUR.

57 Prvič, navesti je treba, da Komisija glede minimalne denarne kazni, in sicer v višini 700 EUR, ki se v primeru nerazkritja v predpisanem roku naloži avtomatsko, meni, da je ta znesek povprečen znesek, ki ga države članice naložijo za kršitev obveznosti razkritja. Kot Komisija upravičeno navaja, je treba strogost te sankcije uravnovesiti s finančnimi interesi in izgubami, ki bi jih lahko imeli gospodarski partnerji in zainteresirane osebe, če dejansko finančno stanje družbe ne bi bilo razkrito. V teh okoliščinah mora predložitveno sodišče presoditi, ali ni naloženi znesek pretiran glede na cilje, ki jih legitimno uresničujejo nacionalne določbe.

58 Glede tega, da nacionalna sodišča, ki so zavezana naložiti navedeno denarno kazen, ob upoštevanju konkretnih okoliščin obravnavane zadeve nimajo možnosti spremeniti njenega minimalnega zneska, zadostuje, da zadevna družba vloži obrazložen ugovor zoper sklep o naložitvi denarne kazni, da se sproži redni postopek, kar pristojnemu sodišču omogoča, da upošteva konkretne okoliščine zadevnega primera.

59 Drugič, rok objave devet mesecev od datuma bilance stanja se zdi dovolj dolg, da družbi omogoči izpolnitev obveznosti razkritja, ne da bi bila postavljena pod vprašaj sorazmernost sistema sankcij v obravnavani zadevi. Namreč, kot je v točki 50 sklepnih predlogov poudaril generalni pravobranilec, bi bilo v primeru še daljšega roka ogroženo varstvo tretjih oseb, saj te ne bi imele dostopa do najsodobnejših podatkov glede dejanskega položaja zadevne družbe.

60 Tretjič, pri ocenjevanju možnosti uporabe manj zavezujočih ukrepov je mogoče upoštevno to, da se je glede na pojasnila avstrijske vlade na obravnavi prej veljavna ureditev izkazala za neučinkovito, ker je manj kot polovica družb, ki imajo obveznost razkritja, izpolnila to obveznost v predpisanem roku. Tako je po mnenju te vlade Republika Avstrija morala spremeniti sistem sankcij, ki je veljal pred letom 2011, da bi zagotovila učinkovitejše izpolnjevanje obveznosti razkritja. Vendar mora predložitveno sodišče preveriti, ali je sistem sankcij iz postopka v glavni stvari dovolj odvračilen, da bi se zagotovilo učinkovito izpolnjevanje obveznosti razkritja.

61 Ob upoštevanju zgoraj navedenega in preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, je treba šteti, da člen 12 Enajste direktive ne nasprotuje sistemu sankcij, kot je ta iz postopka v glavni stvari.

Svoboda ustanavljanja

62 Predložitveno sodišče v zvezi s svobodo ustanavljanja v bistvu sprašuje, ali je treba člena 49 PDEU in 54 PDEU razlagati tako, da nasprotujeta sistemu sankcij, kot je določen v členu 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, zlasti ker sankcije zaradi nerazkritja določa tudi za družbe, za katere velja pravo druge države članice, in ne Republike Avstrije, in ki imajo podružnico v zadnjenavedeni državi članici, čeprav so bili njihovi letni računovodski izkazi že razkriti in so bili na voljo v registru, na območju katerega je glavni sedež navedenih družb.

63 V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 49 PDEU nalaga ukinitev omejitev svobode ustanavljanja. Člen 54 PDEU določa, da se družbe ali podjetja, ustanovljena v skladu z zakonodajo posamezne države članice, ki imajo statutarni sedež, glavno upravo ali glavni kraj poslovanja v Uniji, glede uporabe določb Pogodbe v zvezi s pravico do ustanavljanja obravnavajo enako kakor fizične osebe, ki so državljani držav članic. Te družbe menijo, da ta svoboda zajema pravico do opravljanja dejavnosti v drugih državah članicah prek hčerinske družbe, podružnice ali agencije (glej sodbi z dne 25. februarja 2010 v zadevi X Holding, C-337/08, ZOdl., str. I-1215, točka 17, in z dne 25. aprila 2013 v zadevi Komisija proti Španiji, C-64/11, točka 23).

64 Iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da je treba kot omejitve pravice do ustanavljanja v smislu člena 49 PDEU obravnavati vse ukrepe, ki prepovedujejo, motijo ali zmanjšujejo privlačnost uresničevanja te pravice (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Idryma Typou, točka 54; sodbo z dne 29. novembra 2011 v zadevi National Grid Indus, C-371/10, ZOdl., str. I-12273, točka 36, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Španiji, točka 26).

65 Obveznost razkritja dokumentov in podatkov o podružnicah, ki so jih v Avstriji ustanovile družbe, za katere velja pravo druge države članice, določa člen 280a UGB, ki pomeni prenos člena 1 UGB Enajste direktive v nacionalno pravo in združljivost katerega z zadnjenavedeno ni sporna.

66 Nasprotno pa je v zadevi v glavni stvari sporen sistem sankcij, ki ga je treba uporabiti v primeru neizpolnitve obveznosti razkritja na podlagi člena 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG. Tako kot je razvidno iz točke 15 te sodbe, določbe navedenega člena 283 določajo, da se brez predhodnega postopka s sklepom naloži denarna kazen v višini 700 EUR, če po izteku roka za razkritje računovodske listine niso bile predložene registrskemu sodišču in če ni bil naveden noben nepredvidljiv in neizogiben dogodek. Denarna kazen se mora ponovno naložiti vsaka dva meseca, vse dokler se ne izpolni obveznost razkritja. Zadevna družba oziroma organ ima štirinajstdnevni rok za vložitev ugovora zoper sklep o naložitvi denarne kazni. Zaradi vložitve tega ugovora se izvršitev naložene denarne kazni odloži in se uvede redni postopek.

67 V zvezi s tem je treba na eni strani spomniti, da se sistem sankcij v postopku v glavni stvari uporablja brez razlikovanja za družbe s sedežem v Avstriji in tiste, ki imajo sedež v drugi državi članici in so ustanovile podružnice v Avstriji. Ta sistem družb s sedežem v drugih državah članicah, in ne v Avstriji, ki imajo podružnice v zadnjenavedeni državi članici, ne postavlja v položaj, ki bi bil dejansko ali pravno manj ugoden od položaja družb s sedežem v Avstriji.

68 Na drugi strani, kot utemeljeno navaja Komisija, se ne naloži nobena sankcija, če zadevna družba izpolni svojo zakonsko obveznost razkritja, kot izhaja iz prava Unije in ki se uporablja v vseh državah članicah. Z morebitnimi sankcijami torej ni mogoče prepovedati, ovirati ali odvračati družbe, za katero velja pravo ene države članice, od ustanavljanja prek podružnice na ozemlju druge države članice.

69 Iz tega izhaja, da sistema sankcij, določenega v členu 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, ni mogoče šteti za omejitev svobode ustanavljanja. Člena 49 PDEU in 54 PDEU zato temu sistemu ne nasprotujeta.

Načelo učinkovitega sodnega varstva in načelo spoštovanja pravice do obrambe

70 Predložitveno sodišče z delom vprašanja pod točko (b) in (c) v bistvu sprašuje, ali je treba načelo učinkovitega sodnega varstva in načelo spoštovanja pravice do obrambe, kot sta določena v členih 47 Listine in 6(2) EKČP, razlagati tako, da nasprotujeta sistemu sankcij, ki ga je treba uporabiti v primeru neizpolnitve obveznosti razkritja računovodskih listin, določene v členu 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG.

71 Člen 51(1) Listine določa, da se določbe Listine za države članice uporabljajo, ko te izvajajo pravo Unije.

72 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse Sodišča v bistvu izhaja, da se temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravni red Unije, uporabljajo v vseh položajih, ki jih ureja pravo Unije, ne pa v drugih položajih. S tega vidika je Sodišče že opozorilo, da ne more glede na Listino presojati nacionalne ureditve, ki ne spada v okvir prava Unije. Če pa, nasprotno, taka nacionalna ureditev spada na področje uporabe tega prava, mora Sodišče, ki mu je predložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, podati vse elemente razlage, ki jih nacionalno sodišče potrebuje za presojo usklajenosti te ureditve s temeljnimi pravicami, katerih spoštovanje zagotavlja (glej zlasti sodbo z dne 26. februarja 2013 v zadevi Åkerberg Fransson, C-617/10, točka 19 in navedena sodna praksa).

73 Sodišče je prav tako že razsodilo, da se morajo temeljne pravice, ki jih zagotavlja Listina in ki se razlagajo ob upoštevanju te sodne prakse in pojasnil glede člena 51 Listine, kadar nacionalna ureditev spada na področje uporabe prava Unije, spoštovati. Z drugimi besedami dejstvo, da se uporabi pravo Unije, vključuje uporabo temeljnih pravic, ki jih zagotavlja Listina (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Åkerberg Fransson, točki 20 in 21).

74 V obravnavani zadevi se spor o glavni stvari nanaša na sankcijo, naloženo zaradi nespoštovanja obveznosti razkritja, kot je določena v Enajsti direktivi. Kot je razvidno iz točke 49 te sodbe, je zakonodajalec Unije s členom 12 Enajste direktive državam članicam naložil, naj sprejmejo ustrezne sankcije, in sicer učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije, da bi zagotovile izpolnitev obveznosti razkritja. V avstrijskem pravu te sankcije določa člen 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG.

75 Iz tega izhaja, da avstrijska ureditev iz postopka v glavni stvari pomeni izvajanje prava Unije v smislu člena 51(1) Listine.

76 Določbe Listine se torej v okoliščinah spora o glavni stvari lahko uporabijo.

77 Glede načela učinkovitega pravnega varstva člen 47, prvi odstavek, Listine določa, da ima vsakdo, če so kršene njegove pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

78 Za zagotovitev spoštovanja te temeljne pravice v Uniji člen 19(1), drugi pododstavek, PEU državam članicam nalaga, da vzpostavijo pravna sredstva, potrebna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije.

79 Glede načela spoštovanja pravice do obrambe je Sodišče že razsodilo, da je treba to spoštovati v vseh postopkih, ki lahko privedejo do sankcij, zlasti do glob ali denarni kazni (glej v tem smislu sodbi z dne 2. oktobra 2003 v zadevi Thyssen Stahl proti Komisiji, C-194/99 P, ZOdl., str. I-10821, točka 30; in z dne 8. februarja 2007 v zadevi Groupe Danone proti Komisiji, C-3/06 P, ZOdl., str. I-1331, točka 68).

80 Prvič, glede vprašanja, ali je štirinajstdnevni rok, v katerem je mogoče vložiti ugovor zoper sklep o naložitvi sankcije zaradi nerazkritja v predpisanem roku, združljiv z načelom učinkovitega sodnega varstva, je treba opozoriti, da mora rok, ki je na voljo, dejansko zadostovati za pripravo in vložitev učinkovitega pravnega sredstva (sodba z dne 28. julija 2011 v zadevi Samba Diouf, C-69/10, ZOdl., str. I-7151, točka 66).

81 Ob upoštevanju dejstva, da imajo obveznost razkritja načeloma vse podružnice, kot je ta v postopku v glavni stvari, da je ta obveznost običajna in zainteresiranim strankam splošno znana, da avstrijsko pravo za opravo tega razkritja določa devetmesečni rok od datuma bilance stanja in da je mogoče ta rok prekiniti, če je nepredvidljiv in neizogiben dogodek oviral pravočasno razkritje, se štirinajstdnevni rok načeloma ne zdi dejansko nezadosten za pripravo in vložitev učinkovitega pravnega sredstva.

82 Drugič, glede dvomov v zvezi z uporabo zakonske domneve o odgovornosti, posledica katere je naložitev dokaznega bremena družbi, je treba opozoriti, da, kot izhaja iz točke 58 te sodbe, zadostuje, da zadevna družba vloži obrazložen ugovor zoper sklep o naložitvi denarne kazni, da se sproži redni postopek, kar pristojnemu sodišču omogoča, da upošteva konkretne okoliščine zadevnega primera.

83 Tretjič, glede neobstoja poziva in možnosti izjave je treba spomniti, da je spoštovanje pravice do obrambe v vseh postopkih, sproženih zoper neko osebo, ki bi lahko privedli do sprejetja akta, ki bi lahko negativno vplival na položaj posameznika, eno temeljnih načel prava Unije, ki ga je treba zagotoviti tudi ob neobstoju vsakršne postopkovne zakonodaje. To načelo zahteva, da se naslovnikom odločb, ki znatno posegajo v njihove interese, omogoči, da učinkovito izrazijo svoja stališča glede elementov zoper njih, na katerih temelji sporna odločba (sodba z dne 15. junija 2006 v zadevi Dokter in drugi, C-28/05, ZOdl., str. I-5431, točka 74 in navedena sodna praksa).

84 Vendar kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, temeljne pravice ne pomenijo absolutnih pravic, ampak lahko vsebujejo omejitve, pod pogojem, da te omejitve dejansko ustrezajo ciljem v splošnem interesu, ki jim sledi zadevni ukrep, in da glede na uresničevani cilj ne pomenijo pretiranega in nesprejemljivega posega, ki bi omejeval bistvo tako zagotovljenih pravic (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Dokter in drugi, točka 75, in sodbo z dne 18. marca 2010 v zadevi Alassini in drugi, od C-317/08 do C-320/08, ZOdl., str. I-2213, točka 63 in navedena sodna praksa).

85 Ob upoštevanju zadevne kršitve pa je treba ugotoviti, da v okoliščinah postopka v glavni stvari uporaba prvotne sankcije v višini 700 EUR brez poziva in možnosti izjave, preden se sankcija naloži, ne vpliva na bistveno vsebino zadevne temeljne pravice, ker zaradi vložitve obrazloženega ugovora zoper sklep o naložitvi denarne kazni ta takoj postane neuporaben in se sproži redni postopek, v katerem je pravico do izjave mogoče spoštovati.

86 Poleg tega se tak postopek, na eni strani, učinkovito odziva na splošni cilj Unije, ker je, kot je razvidno iz stališč avstrijske vlade, namen sistema sankcij, določenega v členu 283 UGB, kakor je bil spremenjen z BBG, zagotoviti hitro in učinkovito izpolnjevanje obveznosti razkritja v splošnem interesu zaščite tretjih oseb in družbenikov. Na drugi strani pa ni indicev, da bi bil tak postopek nesorazmeren z uresničevanim ciljem.

87 Četrtič, glede drugih elementov postopka, kot so predvsem obveznost obrazložitve akta, s katerim se začne postopek, prepoved navajanja novih razlogov v pritožbenem postopku, neobstoj jamstva, da se bo izvedla obravnava, Sodišču niso bili predloženi dokazi, ki bi vzbudili dvom o usklajenosti sistema sankcij iz postopka v glavni stvari z načelom učinkovitega sodnega varstva in načelom spoštovanja pravice do obrambe.

88 Zato je treba šteti, da sistem sankcij iz postopka v glavni stvari spoštuje načelo učinkovitega sodnega varstva in načelo spoštovanja pravice do obrambe.

89 Glede na zgornje ugotovitve in s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člena 49 PDEU in 54 PDEU, načelo učinkovitega sodnega varstva in načelo spoštovanja pravice do obrambe ter člen 12 Enajste direktive razlagati tako, da ne nasprotujejo nacionalni ureditvi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s katero se ob prekoračitvi devetmesečnega roka, določenega za razkritje računovodskih listin, kapitalski družbi, ki ima podružnico v zadevni državi članici, takoj naloži minimalna denarna kazen v višini 700 EUR, ne da bi se jo prej pozvalo k izpolnitvi obveznosti in se ji dalo možnost, da se o pripisani neizpolnitvi izjavi.

Stroški

90 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

S pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, je treba člena 49 PDEU in 54 PDEU, načelo učinkovitega sodnega varstva in načelo spoštovanja pravice do obrambe ter člen 12 Enajste direktive Sveta z dne 21. decembra 1989 o razkritjih podružnic, ki jih v državi članici odprejo nekatere oblike družb, za katere velja zakonodaja druge države (89/666/EGS), razlagati tako, da ne nasprotujejo nacionalni ureditvi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s katero se ob prekoračitvi devetmesečnega roka, določenega za razkritje računovodskih listin, kapitalski družbi, ki ima podružnico v zadevni državi članici, takoj naloži minimalna denarna kazen v višini 700 EUR, ne da bi se jo prej pozvalo k izpolnitvi obveznosti in se ji dalo možnost, da se o pripisani neizpolnitvi izjavi.

Podpisi